

Måluppfyllelse september 2024

Överförmyndarnämnden

Fastställt av överförmyndarnämnden
Framtagen av regionstyrelseförvaltningen
Datum 2024-09-17
Gäller 20240917-20241231
Ärendenr ÖFN 2024/6
Version [1.0]

Måluppfyllelse september 2024

Innehåll

1. Inledning	2
2. Måluppfyllelse	2
2.1 Andel kompletterade årsredovisningar	2
2.1.1 Prioriterade aktiviteter	2
2.2 Antalet digitalt inlämnade års- eller sluträkningar	3
2.2.1 Prioriterade aktiviteter	3
2.3 Rekrytering av ställföreträdare	3
2.3.1 Prioriterade aktiviteter	3
2.4 Sammanfattning	4
3. Ekonomi	5
3.1 Kostnad för nämndverksamhet	6
3.2 Kostnad för kanslifunktionen	6
3.3 Arvoden till ställföreträdare	6
3.4 Kostnad/intäkt för godmanskap för ensamkommande barn	6
3.5 Prognos	7
4. Internkontrollplan	7
4.1 Dokumentering av granskningen av överförmyndarspärar	7
4.2 Inkomna överklaganden	7
4.3 Bedömning av god mans lämplighet	7
4.4 Sammanfattning	8

1. Inledning

Överförmyndarnämnden (nämnden) är sedan februari 2022 och beslut RF § 7/2022 befriade från ansvaret att skicka in delårsrapporter till regionledningen avseende måluppfyllelse och budgetavstämning. Enligt beslut ÖFN § 15/2022 ska nämnden istället inhämta statusuppdateringar avseende måluppfyllelse för nämndens egna mål i samband med sammanträdena i april och september. Nämnden beslutade också att budgetavstämning skulle ske i samband med sammanträdet i september.

För måluppfyllelse rapporten september 2024 sammanfattas först målet, sedan rapporteras hur dagsläget avseende måluppfyllelsen är och till sist de prioriterade aktiviteterna som är kopplade till målet i fråga och status avseende dem. Avslutningsvis sammanfattas måluppfyllelsen och en kortare diskussion angående höstens aktiviteter förs.

I avdelning tre presenteras det ekonomiska resultatet i perioden tillsammans med kommentarer kring detta.

Nämnden beslutade den 19 december 2023 att fastställa Internkontrollplanen för 2024. Av samma beslut framgår det att återrapportering ska ske i samband med sammanträdet i september. Arbetet med internkontrollplanen presenteras i form av en sammanfattande text per kontrollpunkt och med tillhörande bilagor. Slutligen sammanfattar kansliet arbetet i perioden med information om kommande åtgärder och förbättringsarbeten.

2. Måluppfyllelse

2.1 Andel kompletterade årsredovisningar

- Andelen årsredovisningar som behöver kompletteras ska vara högst 40 procent under 2024

I perioden har ca 50% av samtliga inkomna årsräkningar behövt kompletteras på något vis. Kansliet har ca 100 årsräkningar kvar att granska och erfarenheten säger att de årsräkningar som är kvar för granskning vid den här tiden på året har en tendens att vara av sämre kvalitet än övriga. Målet kommer således inte att nås för 2024. Den initiala analysen pekar på att det är kontoutdrag som har saknats i betydligt större utsträckning än tidigare år. Under perioden har kansliet behövt begära kontoutdrag från bank 170 gånger. En siffra att jämföra med hela 2023 års 134 gånger eller 2022 års 102 gånger. Övriga kompletteringar är färre än tidigare år. Kansliet har också fått mycket klagomål från ställföreträdarna angående bankernas handläggning. Den allmänna uppfattningen bland ställföreträdarna är att bankerna har varit långsammare och det har varit svårare att få det underlag som efterfrågas.

2.1.1 Prioriterade aktiviteter

1. Att hålla minst en utbildning med speciellt fokus på de som ska lämna in sin första årsräkning och de som har uppvisat brister i redovisningen under tidigare år.
2. Att erbjuda minst två årsräkningsutbildningar för samtliga ställföreträdare.
3. Att erbjuda minst en årsräkningsworkshop på vilken ställföreträdare kan få direkt hjälp med sin redovisning.

4. Att uppdatera rutinen för uppföljningssamtal med nya ställföreträdare med ett tydligare fokus på hur de bör agera löpande för att underlätta sin egen redovisning.
5. Att genomföra en översyn av årsräkningsblanketten och informationsutskicket angående årsräkningen.

Aktivitet ett och fem är planerade till hösten. Övriga är genomförda. Kansliets analys är också att bättre utbildade ställföreträdare ger bättre årsräkningar. Dock, för att förbättra det otillfredsställande resultatet i målområdet inför kommande verksamhetsår krävs nog andra aktiviteter riktade i viss mån mot andra aktörer som exempelvis bankerna.

2.2 Antalet digitalt inlämnade års- eller sluträkningar

- Antalet digitalt inlämnade års- eller sluträkningar ska öka med minst 20 under 2024

I perioden har 120 års- eller sluträkningar inkommit genom nämndens e-tjänst. Att jämföra med 2023 års 90 stycken i samma period. Totalt under 2023 inkom det 95 stycken års- eller sluträkningar genom e-tjänsten. Innebärandes att målet för 2024 redan är uppfyllt.

2.2.1 Prioriterade aktiviteter

1. Att arbeta mer aktivt med att informera ställföreträdarna om möjligheten att lämna in redovisningen digitalt bl a i samband med utbildningar och utskick av nyhetsbrev.
2. Att genomföra en översyn av årsräkningsblanketten och informationsutskicket angående årsräkningen.
3. Att genomföra en översyn av rutinerna vid utskick av begäran om års- eller sluträkning.
4. Att följa upp och utvärdera implementeringen av den uppdatering av nämndens verksamhetssystem som har genomförts hos nämnder på fastlandet.

Kansliet informerar oförtrutet om e-tjänstens existens och uppmanar samtliga ställföreträdare att använda sig av den tjänsten. Övriga aktiviteter planeras till hösten.

2.3 Rekrytering av ställföreträdare

- Antalet nya ställföreträdare som inte har anknytning till sin huvudman, ska öka under 2024 jämfört med 2023.

I perioden har 36 helt nya gode män förordnats varav hälften anhöriga. Jämfört med samma period 2023 så är det två fler helt nya ställföreträdare förordnande i år. Avseende uppsatt mål så har nämnden således gott hopp om att klara det.

2.3.1 Prioriterade aktiviteter

1. Att genomföra en utredning angående var annonsering efter nya ställföreträdare gör störst nytta.
2. Att öka den externa synligheten gentemot medborgarna.
3. Att genomföra en översyn av rutinen för annonskampanjerna.

4. Att genomföra en översyn av rutinen för förfrågningar om att åta sig uppdrag som ställföreträdare med ett särskilt fokus gentemot de som ska åta sig sitt första uppdrag

Punkt ett har visat att den, överlägset, mest framgångsrika metoden att nå nya intresserade är genom publicering på regionens hemsida, en bra bit bakom följer information från annonser i lokaltidning och information från bekanta. Slående är också att ytterst få har inhämtat informationen från sociala medier, annonsering i sociala medier har dock en kortare levnadstid än övriga. Detta är goda nyheter ur en ekonomisk och praktisk aspekt då publicering på hemsidan både är gratis och enkel. Eventuellt sämre nyheter ur aspekten att våra mer utåtriktade kampanjer inte är så framgångsrika som vi hoppas. Kansliets analys är dock att ett fortsatt brett anslag är nyckeln till fortsatt framgång, bara för att vi får få intresserade från en publicering på Instagram kan det utgöra en del av helheten som får någon att skicka in en intresseanmälan när den nås av informationen på hemsidan.

Punkt fyra är genomförd utan att den, hittills, varit särskilt framgångsrikt. Slutlig utvärdering i den frågan genomförs i samband med verksamhetsplanen. Övriga punkter arbetas det med. Ett möte har hållits med regionens kommunikatörer med syfte att utarbeta nya och bredare vägar för annonsering. En annonskampanj omfattande filmer på bl a regionbussarnas teveapparater och sociala medier är planerad.

2.4 Sammanfattning

Kansliets arbete inom målområdena har varit bra under perioden. Årets stora bekymmer med måluppfyllelsen, svårigheten att få in kontoutdrag, förutsågs inte vid planerandet av 2024 års prioriterade aktiviteter och kansliets arbete har därmed inte varit riktat ditåt. Det är något att ta med sig inför hösten och kommande år. Diskussioner har förts om att sammanställa ett informationsutskick till ställföreträdarna med mer praktiska tips om hur man ska gå tillväga för att kunna få ut rätt underlag från bankerna på ett smidigare och snabbare sätt. I övrigt är kansliets analys att fortsatt riktad utbildning till de som ska lämna in sin första årsräkning är en klok strategi.

3. Ekonomi

Överförmyndarnämnden redovisar ett positivt resultat på 886 tkr i perioden. Se tabell 1 nedan.

8511 Arvoden	Budget 2024	Budget Jan - Aug 2024	Utfall Jan - Aug 2024	Avvikelse Jan - Aug 2024
50 Löner arbetad tid	3 290	2 193	1 719	474
55 Kostnadsersättningar	492	328	277	51
56 Sociala avgifter enl lag	1053	702	550	152
70 Transporter och resor				
74 Övriga köpta tjänster	141	94	95	-1
Totalsumma	4 976	3 317	2 641	676
1008 Ensamkommande flykt barn	Budget 2024	Budget Jan - Aug 2024	Utfall Jan - Aug 2024	Avvikelse Jan - Aug 2024
35 Intäkter			120	120
50 Löner arbetad tid			10	-10
55 Kostnadsersättningar			3	-3
56 Sociala avgifter enl lag			3	-3
Totalsumma			104	104
8523 Nämnd	Budget 2024	Budget Jan - Aug 2024	Utfall Jan - Aug 2024	Avvikelse Jan - Aug 2024
50 Löner arbetad tid	234	156	97	59
55 Kostnadsersättningar	6	4	2	2
56 Sociala avgifter enl lag	88	59	37	22
70 Transporter och resor	20	13	6	7
71 Representation			1	-1
74 Övriga köpta tjänster	15	10		10
76 Diverse kostnader	33	22	11	11
Totalsumma	396	264	154	110
Kanslitjänster	Budget 2024	Budget Jan - Aug 2024	Utfall Jan - Aug 2024	Avvikelse Jan - Aug 2024
70 Transporter och resor			3	-3
74 Övriga köpta tjänster	3 849	2 566	2 566	0
71 Representation			1	-1
Totalsumma	3 849	2 566	2 562	-4

Tabell 1

Nämndens budget är uppdelad på fyra olika områden:

- Kostnader för politisk ledning – nämndverksamhet
- Kostnader för kanslifunktion
- Kostnad för arvoden till ställföreträdare
- Kostnad/intäkt för hantering av ensamkommande flyktingbarn

3.1 Kostnad för nämndverksamhet

I årsbudget 2024 har 396 tkr avsatts för kostnader för nämndverksamheten. Hittills i år har nämnden genomfört 4 av totalt 7 sammanträden. Enligt uppgifter är budgeten satt för 11 sammanträden enligt de gamla arvoderingsreglerna. En representant har deltagit på FSÖ-dagarna.

Kostnaden t.o.m. augusti uppgår till 154 tkr, vilket innebär ett överskott på 110 tkr för perioden. Resultatet är hänförligt till en rad faktorer. För det första till en viss överbudgetering men också på grund utav att nämnden hållit färre sammanträden än 2023, haft en något lägre närvaro på sammanträdena samt att ingen deltagit på några utbildningar eller dylikt som krävt resor. Ordförandes deltagande på FSÖ-dagarna borträknat. Resultatet på helåret prognostiseras till ett överskott på mellan 150 och 200 tkr.

3.2 Kostnad för kanslifunktionen

Nämnden har ett avtal med regionstyrelseförvaltningen om att tillhandahålla kansliresurser med motsvarande 5,0 tjänster. Årsbudgeten för denna del uppgår till 3 849 tkr.

Utbetalningen i perioden uppgår till 2 566 tkr, vilket är helt i linje med budget. Den verkliga kostnaden är dock 250 tkr mindre. Detta eftersom en medarbetare på kansliet spenderade större delen av perioden som arbetandes åt valnämnden. Den kostnadskorrigeringen syns inte i balansräkningen ovan utan utgörs av en engångsbetalning från valnämnden å 250 tkr. En summa som läggs till nämndens egna kapital. Kansliet kommer inte heller att vara fullbemannat under september/oktober i väntan på den nya medarbetaren. En mindre mängd föräldraledighet kommer också att plockas ut.

3.3 Arvoden till ställföreträdare

Nämnden har i budget för året avsatt 4 976 tkr för arvoden till ställföreträdare. Till och med augusti har 2 641 tkr utbetalts vilket innebär att 676 tkr mindre än periodens budget har gått åt.

Anledningen till plusresultatet är många. Att resultatet är så mycket högre redan i september än 2023 (264 tkr plus) beror främst på att kansliet då hade granskat samtliga årsräkningar mer eller mindre. För 2024 är ännu drygt 100 årsräkningar ännu ogranskade och därmed har inte heller något arvodesbeslut fattats. Budgetens periodisering gör därmed att överskottet är större.

Centrala faktorer som påverkat resultatet och som påverkar prognosen är bland andra andelen arvoden som Regionen betalar. I år har regionen, hittills, betalat drygt 39 % av arvoden, 2,5 % färre än fjolåret. Det totala antalet ärenden är också lägre i år. Samtidigt har en större andel av ställföreträdarna angett att de vill ha arvode i år jämfört med 2023, 76% jämfört med 71%. Noterbart är också att 2023 års siffror är för hela året varför jämförelsen är lite vansklig. 2023 slutade överskottet på drygt 1 500 tkr. Prognosen för 2024 är ett liknande överskott, möjligen något lägre.

3.4 Kostnad/intäkt för godmanskap för ensamkommande barn

För 2024 har 0 tkr avsatts för intäkter/kostnader. Utfallet under perioden är 120 kr i intäkter och 16 tkr i kostnader. Intäkterna består av en utbetalning från Migrationsverket i form av en schablonutbetalning på 40 tkr för varje barn som placeras på Gotland. Tre såna placeringar har ägt rum i år. Utgifterna är arvode till ställföreträdare. Tre av de sex barn som nämnden tillser fyller också arton under hösten varför kostnaderna för arvode till de goda

männen förväntas vara lågt för året. Om inget mer barn placeras på Gotland under året kan således ett plusresultat om ca 70-80 tkr förväntas.

3.5 Prognos

Nämndens sammanlagda årsresultat är därmed prognosticerat till knappa 2 000 tkr plus. Som synes är den absoluta majoriteten av det hänförligt till kostanden för arvoden till ställföreträdare. Nämnden har i de senaste årens Mål- och budgetskrivelse resonerat kring den förväntade utvecklingen avseende sina kostnader och vilka faktorer som påverkar det ekonomiska utfallet. Det föreligger ännu en relativt stor osäkerhet i prognostiseringen på lång sikt men samtidigt är det svårt att blunda för tecknen som pekar på att nämndens budget är väl tilltagen.

4. Internkontrollplan

Nämnden har i enlighet med kommunallagen ansvar för att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige beslutat vilket bland annat innebär att fastställa en *årlig plan för internkontroll*. Nämnden fattade beslut om internkontrollplan för 2024 den 19 december 2023 (ÖFN § 89/2023). Här nedan delrapporteras arbetet inom valda kontrollområden.

4.1 Dokumentering av granskningen av överförmyndarspärar

- Nämnden ska kontrollera att granskningen av och dokumenteringen av granskningen av att konton som ska vara belagda med överförmyndarspär också är det sker i enlighet med rutinerna.

Genomförd stickprovskontroll av de granskade årsräkningarna visar att arbetet med att dokumentationen av granskningen av att konton är belagda med överförmyndarspär är väl genomfört under granskningssäsongen. På samtliga av de kontrollerade räkningarna hade granskaren dokumenterat att spärar förelåg. Se bilaga 1.

4.2 Inkomna överklaganden

- Nämnden ska kontrollera om rutinen för hanterandet av inkomna överklaganden efterlevs.

I perioden (januari - augusti) har det inkommit fyra överklaganden över nämndens beslut. Samtliga har hanterats enligt gällande rutin. Se bilagor 2 & 2A-D.

4.3 Bedömning av god mans lämplighet

- Nämnden ska kontrollera att rutinen för anordnande av tillfälligt godmanskap enligt FB 11 kap. 1-3 §§ efterlevs med särskilt fokus på att en bedömning av god mans lämplighet i det specifika ärendet har ägt rum.

Arbetet i kontrollpunkten i perioden lämnar utrymme för förbättring. I tre ärenden har kansliet förordnat en tillfällig god man enligt FB 11 kap. 1-3 §§. Ingen av gångerna har en särskild tjänsteskrivelse upprättats avseende bedömningen av den specifika ställföreträdarens lämplighet i det särskilda ärendet. Förklaringen till det är tvådelad. För det första så

har inte kansliet lyckats att implementera den nya rutinen. Det har nu, förhoppningsvis, åtgärdats genom en grundlig genomgång på verksamhetsmöte. För det andra så är de goda männen som är inblandade i ärenden kända sedan gammalt och åtnjuter fullt förtroende från kansliet. I två av ärendena är den gode mannen helt extern visavi ärendets huvudman och andra aktörer. I det tredje ärendet är det en fd god man enligt FB 11 kap. 4 § förordnad som tillfällig god man. Kansliets bedömning är att denne är kanske den mest lämpade av alla att inneha förordnandet då denne har specifika kunskaper som gör att den kan bevaka den enskildes rätt på det allra bästa sätt. Det råder således inga tveksamheter om att det är lämpliga gode män förordnande i ärendena. Det faktumet förändrar dock inte att kansliet har brustit i sin dokumentation under perioden. Se bilagor 3 & 3A-C.

4.4 Sammanfattning

Kansliet bedömer arbetet inom kontrollområdena i perioden som acceptabelt. Det särskilda fokus som lagts på dokumentering av överförmyndarspärren och hanterandet av överklaganden tycks ha fungerat bra. Avseende frågan om bedömningar inför förordnanden av tillfälliga gode män så kvarstår en del att göra. Bedömningen är dock att det handlar om ett implementerande av en existerande rutin snarare än att det beslutade arbetssättet som sådant behöver förändras. Kansliet har också diskuterat rutinen på verksamhetsmöte och höstens beslut kommer att visa sig vara bättre hanterade.